



Αθήνα, 9 Φεβρουαρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς

Εθνικής Άμυνας

Υγείας

Δικαιοσύνης

Θέμα: «Διακριτική και δυσανάλογη μεταχείριση ατόμων με διαγνωσμένη ψυχική νόσο στις διαδικασίες αναβολής και απαλλαγής από τη στράτευση».

Ο Ν. 5265/2026 του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας περιλαμβάνει ρυθμίσεις που αφορούν τη διαδικασία αναβολής και απαλλαγής από τη στράτευση για λόγους υγείας. Ορισμένες από τις ρυθμίσεις αυτές, ιδίως όσες αφορούν άτομα με διαγνωσμένη ψυχική νόσο, έχουν προκαλέσει έντονες επιφυλάξεις από επιστημονικούς και ανεξάρτητους θεσμούς.

Πιο συγκεκριμένα:

- Προβλέπεται απαίτηση προσκόμισης **γνωματεύσεων αποκλειστικά από ανώτερους ιατρούς του Δημοσίου** μόνο για ψυχικές παθήσεις, **κατά παρέκκλιση της καθιερωμένης ισοτιμίας δημοσίων και ιδιωτών ιατρών** (Άρθρο 208).
- Εισάγεται πενταετής, **υποχρεωτικά τμηματική και επαναλαμβανόμενη** διαδικασία αναβολών πριν από την τελική κρίση, **αποκλειστικά για ψυχικές νόσους** (Άρθρο 183).
- Τίθεται ως προϋπόθεση απαλλαγής η **υποχρέωση προηγούμενης νοσηλείας σε ψυχιατρική κλινική στρατιωτικού νοσοκομείου**, με αναφορά μάλιστα που παραπέμπει σε χουντικό νόμο (Ν. 1327/1973)! Η νοσηλεία αυτή μόνο κατ' ευφημισμόν αποκαλείται «εκούσια» στο κείμενο του Νόμου 5265, καθώς η πρόβλεψή της ως προϋπόθεσης για υπαγωγή σε ευμενή ρύθμιση την καθιστά κατ' ουσίαν ακούσια (Άρθρο 208).

- Όλα τα παραπάνω χωρίς πρόβλεψη **εξατομικευμένης κρίσης** και χωρίς να έχει τεθεί υπόψη της Βουλής τεκμηριωμένη επιστημονική μελέτη.

Οι εν λόγω διατάξεις του νόμου φαίνεται να εισάγουν **ουσιώδη διαφοροποίηση και επιβάρυνση** εις βάρος των ατόμων με ψυχική νόσο, σε σύγκριση με άτομα που αντιμετωπίζουν σωματικά προβλήματα υγείας, γεγονός που εγείρει σοβαρά ζητήματα **συνταγματικής ισότητας (άρθρο 4 Συντ.)**, αλλά και **ασυμβατότητας με το Διεθνές και Ενωσιακό Δίκαιο**.

Επιπλέον, πέραν του άρθρου 7 της **Σύμβασης Oviedo**, οι σχετικές ρυθμίσεις ενδέχεται να προσκρούουν και σε σειρά δεσμευτικών διατάξεων του **Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης** (άρθρα 1 –ανθρώπινη αξιοπρέπεια, 3 –ακεραιότητα του ατόμου, 21 – απαγόρευση διακρίσεων, 26– ένταξη ατόμων με αναπηρία), καθώς και της **Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου** (άρθρα 5, 8 και 14).

Ο Συνήγορος του Πολίτη έχει χαρακτηρίσει ρητώς τις εν λόγω ρυθμίσεις ασύμβατες με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (ν. 4074/2012), ενώ η Ελληνική Ψυχιατρική Εταιρεία προειδοποίησε για ενδεχόμενη παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ασθενών.

Κατόπιν των ανωτέρω,

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Ποια επιστημονικά και συγκριτικά δεδομένα ελήφθησαν υπόψη για τη θεμελίωση των ρυθμίσεων που αφορούν άτομα με διαγνωσμένη ψυχική νόσο και να αιτιολογηθεί η δυσμενέστερη και χρονοβόρα μεταχείριση των ατόμων με ψυχική νόσο έναντι των ατόμων με σωματικές παθήσεις;
2. Για ποιον λόγο απαιτούνται γνωματεύσεις αποκλειστικά από ιατρούς του Δημοσίου μόνο για ψυχικές νόσους, κατά παράβαση του ισχύοντος πλαισίου περί ισοτιμίας ιατρικών γνωματεύσεων;
3. Πώς συμβιβάζεται η πενταετής, τμηματική διαδικασία αναβολών με τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και τη ρητή τοποθέτηση του Συνηγόρου του Πολίτη περί απαγόρευσης en bloc δυσμενούς μεταχείρισης;

4. Με ποια νομική βάση εισάγεται, έστω και εμμέσως, απαίτηση προηγούμενης ψυχιατρικής νοσηλείας ως προϋπόθεση απαλλαγής από τη στράτευση, δεδομένων των περιορισμών της Σύμβασης Ονιέδο και της ελληνικής νομοθεσίας περί ακούσιας νοσηλείας;
5. Προτίθεται η Κυβέρνηση να αναθεωρήσει τις επίμαχες διατάξεις, εισάγοντας εξατομικευμένη κρίση, ίση μεταχείριση και εύλογες προσαρμογές για τα άτομα με ψυχική νόσο, σύμφωνα με το Σύνταγμα και τις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας;

Οι ερωτώσες και ερωτώντες Βουλευτές

Ακρίτα Έλενα

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας

Παπαηλιού Γιώργος

Βέττα Καλλιόπη

Γιαννούλης Χρήστος

Δούρου Ειρήνη (Ρένα)

Ζαμπάρας Μίλτος

Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)

Μπάρκας Κώστας

Νοτοπούλου Κατερίνα

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Ψυχογιός Γιώργος